

VĚDOMOSTNÍ SOUTĚŽ ZA POZNÁNÍM ČESKOSASKÉHO ŠVÝCARSKA

2022

SPRÁVA NP ČESKÉ ŠVÝCARSKO VYHLAŠUJE JIŽ 22. ROČNÍK VĚDOMOSTNÍ SOUTĚŽE, KTERÁ PŘES DVĚ DESETILETÍ PROVĚŘUJE ZNALOSTI DĚTÍ I DOSPĚLÝCH PŘÍRODOVĚDNÝMI I VLASTIVĚDNÝMI OTÁZKAMI.

V ČERVNU ROKU 1972 BYLA VÝNOSEM TEHDEJŠÍHO MINISTERSTVA KULTURY VYHLÁŠENA CHKO LABSKÉ PÍSKOVCE. V LETOŠNÍM ROCE TEDY UPLYNE JIŽ **50 LET** OD JEJÍHO ZALOŽENÍ, A PROTO JE TÉMATEM LETOŠNÍHO ROČNÍKU NAŠÍ SOUTĚŽE PRÁVĚ TATO CHRÁNĚNÁ KRAJINNÁ OBLAST, NA JEJÍŽ NEJCENNĚJŠÍ ČÁSTI BYL V ROCE 2000 ZŘÍZEN NÁRODNÍ PARK ČESKÉ ŠVÝCARSKO

1. Je známo, že CHKO Labské pískovce byla založena v roce 1972, Národní park České Švýcarsko o 28 let později. Méně známé však je, že v regionu Labských pískovců existovala již za první republiky chráněná území např. Edmundova soutěska, Tiské stěny nebo Pravčická brána. Víte, jak jsem jmenoval tehdejší významný průkopník ochrany přírody, který v roce 1933 připravil první oficiální soupis přírodních památek, kde byla zdůrazněna jejich hodnota pro výchovu mládeže i význam pro stát.

- a) Alois Rašín
- b) Rudolf Maximovič
- c) Rudolf Zlatník

2. Chráněná krajinná oblast Labské pískovce má rozlohu 250 km² a sousedí s dalšími velkoplošně chráněnými územími, z nichž některá jsou CHKO a jiná NP. Jedná se o NP České Švýcarsko, CHKO Lužické hory, CHKO České středohoří, NP Saské Švýcarsko, CHKO Saské Švýcarsko. Věděli byste, jak je to s rozlohou CHKO Saské Švýcarsko?

- a) CHKO Saské Švýcarsko je rozlohou větší než CHKO Labské pískovce.
- b) CHKO Saské Švýcarsko je rozlohou menší než CHKO Labské pískovce.
- c) CHKO Saské Švýcarsko je rozlohou stejně veliké jako CHKO Labské pískovce.

3. Nejvyšším bodem Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce je naše největší stolová hora s názvem Děčínský Sněžník (někdy též Vysoký Sněžník) s výškou 723 metrů nad mořem. Na vrcholu nechal v roce 1864 postavit majitel zdejšího panství František Antonín Thun kamennou věž. Má výšku 33 metrů a patří nyní mezi nejstarší rozhledny v Česku. Věděli byste ale jaký byl původní účel této stavby?

- a) Věž byla postavena, aby měli lesníci rozhled do kraje a viděli, kde zrovna hoří a mohli včas zasáhnout.
- b) Věž byla postavena jako soukromá rozhledna Františka Antonína Thuna, aby měl přehled o svém panství a nikdo ho nerušil při rozjímání.
- c) Věž byla postavena jako měřická pro potřeby rakouských, saských a pruských zeměměřičů, kteří zpracovávali mapy.

4. V severních Čechách se nachází kromě Děčínského Sněžníku řada dalších rozhleden. Vyber odpověď, kde jsou uvedeny jen ty, co leží na území CHKO Labské pískovce.

- a) Tanečnice, Vlčí hora, Růženka, Studenec
- b) Jedlová, Vlčí hora, Růženka, Studenec
- c) Tanečnice, Vlčí hora, Růženka, Janov

5. Lidé v regionu Labských pískovců ke svému živobytí využívali to, co jim zdejší příroda nabízela a čeho zde byl dostatek. Provozovali zde různá lesní řemesla jako např. dehtářství, sklářství a uhlířství. Podél říček stavěli vodní pily, nebo mlýny a po řekách se plavilo dřevo. Jeden z mlýnů stával i v Kyjově u říčky Křinice, jmenoval se Dixův. Váže se k němu legenda o jednom kouzelném chlapíkovi, který pocházel z Horní Lužice. Nosil výrazný klobouk a putoval krajem jako mlynářský tovaryš a na čas se právě zastavil i v Kyjově. Víte, jak se jmenoval?

- a) Krabat
- b) Raschauer
- c) Pumput

6. Rozmanitost druhů rostlin rostoucích v CHKO Labské pískovce je ovlivněna členitostí terénu, druhem podloží na různých místech i velkým rozdílem mezi vlhkostí a teplotou v zastíněných údolích a na vrcholcích skal. Mimořádný botanický význam má výskyt rašelinišť nebo podmáčených a mokřadních luk. Víte, jakou zajímavou a ohroženou rostlinu můžeme najít na mokřadních loukách na území Labských pískovců?

- a) Prstnatec aprílový
- b) Prstnatec májový
- c) Prstnatec vstavačový

7. Na celém území chráněné krajinné oblasti Labské pískovce (plus NP České Švýcarsko, část CHKO Lužické hory a rybníky Světlík a Velký rybník) byla vyhlášena Ptačí oblast Labské pískovce. Tyto oblasti vyhlášovaly jednotlivé státy Evropské unie po celém území Evropy za účelem ochrany některých ohrožených ptačích druhů. V Labských pískovcích se jedná o ochranu výra velkého, datla černého, sokola stěhovavého, chřástala polního. Víte, kdy byla tato oblast vyhlášena?

- a) 31. 12. 2003
- b) 31. 12. 2004
- c) 1. 1. 2004

8. Na oslavě 50 let od založení CHKO Labské pískovce by klidně mohli slavit i bobři evropští, protože se cca od roku 1992 znovu vyskytují na Děčínsku. Letos to bude tedy 30 let od jejich návratu. Bobr evropský je náš největší hlodavec, mezi zvířaty je mistrem stavitelem. Je dobře přizpůsoben životu ve vodě a lidé jej lovili nejen kvůli kožešině, masu, ale i kvůli potním žlázám, kterými léčili nachlazení. Další zajímavostí je, že bobr má nesmírně hustou srst. Uhodnete kolik chlupů má v 1 cm² ?

- a) 5 000
- b) 30 000
- c) 60 000

9. Název naší CHKO zní Labské pískovce. Každého určitě napadne, že název je odvozen od řeky Labe, která územím CHKO protéká a podle pískovcových skal, které jsou v CHKO všudypřítomné. Možná si i vybavíte z hodin geologie, kde se zde tyto mohutné pískovcové skály, stěny nebo stolové hory vzaly. Je to vlastně pozůstatek materiálu ukládaného na dně křídového moře, které kdysi pokrývalo toto území. Odhadnete před kolika lety to bylo?

- a) před 100 milióny lety
- b) před 200 milióny lety
- c) před 300 milióny lety

10. Přírodní památka Tiské stěny, která se nachází téměř na samém západním kraji chráněné krajinné oblasti Labské pískovce je rájem pro turisty, horolezce, ale i pro filmaře. Podobně jako na jiných místech v Labských pískovcích se i zde natáčelo několik filmů. Věděli byste, který z nich se v Tiských stěnách rozhodně nenatáčel?

- a) Letopisy Narnie
- b) Pravý rytíř
- c) Pán prstenů

Pokyny pro soutěžící:

- Soutěží se ve čtyřech věkových kategoriích, v každé kategorii losujeme ze správných odpovědí tři výherce
- Ze tří nabízených odpovědí u každé otázky vyberte vždy jen jednu správnou možnost
- Řešení zašlete na adresu: Správa NP České Švýcarsko, Pražská 52, 407 46 Krásná Lípa nebo e-mailem: j.judova@npcs.cz nebo můžete odpovědět na otázky pomocí webového formuláře na www.npcs.cz/vedomostnisoutez
- Nezapomeňte uvést své jméno, věk a adresu bydliště
- Obálku nebo e-mail označte viditelně heslem **VĚDOMOSTNÍ SOUTĚŽ**
- Další informace na www.npcs.cz/vedomostnisoutez nebo na j.judova@npcs.cz a 775 552 790
- **UZÁVĚRKA SOUTĚŽE JE 20. ČERVNA 2022**

Pokud budete chtít, můžete použít tento odpovědní kupón.

**22. Ročník vědomostní soutěže „Za poznáním Českosaského Švýcarska“
téma: CHKO Labské pískovce**

Správnou odpověď zakroužkujte.

1	A B C
2	A B C
3	A B C
4	A B C
5	A B C
6	A B C
7	A B C
8	A B C
9	A B C
10	A B C

Jméno .....

Věk .....

Adresa .....

.....

e-mail: .....

Telefon .....